

Wellbeing does not predict change in parenting behaviours among mothers of young children at elevated likelihood of autism

Melinda Madarevic, Karla Van Leeuwen, Petra Warreyn, Lotte van Esch, Floor Moerman, Julie Segers, Maurits Masselink, Herbert Roeyers, het TIARA team & Ilse Noens

Het welbevinden van ouders speelt een sleutelrol in het stellen van warm en responsief opvoedingsgedrag, dat weer samenhangt met de sociale en cognitieve ontwikkeling van kinderen. Eerdere studies vonden dat ouders van autistische kinderen in het algemeen een lager welbevinden en meer opvoedingsstress rapporteerden dan ouders van niet-autistische kinderen. Er was echter nog weinig bekend over het welbevinden van ouders en de relatie met opvoedingsgedrag voordat een autismediagnose gegeven wordt. Daarnaast waren er maar weinig studies die naar welbevinden keken als apart concept, verschillend van opvoedingsstress (d.w.z. stress die je ervaart bij het uitoefenen van je ouderrol) en mentaal welzijn (d.w.z. depressieve klachten, angst en stress). In het bovenvermelde artikel onderzochten Melinda Madarevic en collega's de samenhang tussen welbevinden en opvoedingsgedrag bij moeders van jonge kinderen met een verhoogde kans op autisme.

121 moeders van sibilings (d.w.z. sibilings van kinderen met autisme) en prematuren (d.w.z. kinderen geboren voor een zwangerschapsduur van 30 weken) die deelnamen aan het de TIARA-studie maakten deel uit van deze studie. Ze vulden vragenlijsten in over hun welbevinden en opvoedingsgedrag op drie tijdstipmomenten, namelijk wanneer hun kind (gecorrigeerd) 10, 14 en 24 maanden oud was. We vonden dat moeders uit de TIARA-studie een vergelijkbaar niveau van welbevinden rapporteerden als een controlegroep van Vlaamse moeders in eerder internationaal onderzoek. Moeders rapporteerden bovendien een voorzichtige stijging in welbevinden tussen 10 en 24 maanden. Tegen de verwachtingen in was er geen samenhang tussen het gerapporteerde welbevinden van moeders en hun gerapporteerde opvoedingsgedragingen. Tot slot keken we ook naar de opvoedingsgedragingen van de moeders in onze studie. Moeders van zowel sibilings als prematuren rapporteerden dat ze gemiddeld gezien vaak structuur boden, bijna altijd hun kind beloonden met een applausje of een knuffel wanneer het iets goed had gedaan, en slechts af en toe toegaven aan hun kind. Deze gedragingen bleven van hetzelfde niveau tussen 10 en 24 maanden. Moeders uit beide groepen rapporteerden daarnaast een kleine toename in het ondersteunen van de autonomie van hun kind en een subtiele afname van superviserend gedrag. We vonden ook dat moeders uit beide groepen meer disciplinerend gedrag rapporteerden wanneer de leeftijd van hun kind toenam, wat in lijn is met bevindingen uit onderzoek bij de algemene populatie. Het enige groepsverschil dat we vonden tussen moeders van sibilings en prematuren was op het vlak van warm en ondersteunend gedrag. Moeders uit beide groepen rapporteerden even hoge scores op 10 maanden, maar de scores van moeders van prematuren stegen nog verder op 14 en 24 maanden.

Wat kunnen we nu besluiten uit deze studie? Als eerste is het belangrijk om te onthouden dat er veel meer gelijkenissen dan verschillen zijn gevonden tussen moeders van sibilings en van prematuren. We weten echter nog te weinig over de ervaringen van moeders op groepsniveau om met zekerheid te zeggen dat de twee groepen moeders samengenomen zouden kunnen worden in onderzoek. Een tweede, zo mogelijk nog belangrijker boodschap, is dat moeders in deze studie hoge niveaus van warm en ondersteunend gedrag rapporteerden en in het algemeen ook aangaven een gemiddeld tot hoog welbevinden te ervaren. We kunnen zodoende stellen dat

moeders die deelnamen aan deze en de TIARA-studie in het algemeen een goede manier kunnen vinden om om te gaan met uitdagingen in het dagelijks leven, hoewel er ook zeker moeders waren die consistent lage niveaus van welbevinden rapporteerden. Het is dus belangrijk voor hulpverleners om met een individuele moeder in gesprek te gaan over haar specifieke krachten en noden om zo ondersteuning op maat te bieden.